

Περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα: η νομική αντιμετώπιση

*Κυβερνητική πληροφορία & βιβλιοθήκες: παραγωγή -
διαχείριση – πρόσβαση*

ΓΓΜΕ-ΓΓΕΕ , 13 Ιουνίου 2014

Βαγγέλης Παπακωνσταντίνου

Δικηγόρος, ΔΝ

Η Οδηγία 98/2003 (PSI Directive)

Μεταξύ άλλων:

- Εκκίνησε τη συζήτηση και στην Ελλάδα για την περαιτέρω χρήση/εκμετάλλευση των πληροφοριών του δημόσιου τομέα,
- **Πληροφορία** = «υφιστάμενα **έγγραφα** που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα των κρατών μελών»
- «Ως **έγγραφο** νοείται: α) κάθε περιεχόμενο, ανεξάρτητα από το χρησιμοποιηθέν υπόθεμα (γραμμένο σε χαρτί ή αποθηκευμένο υπό ηλεκτρονική μορφή ή με ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή)· β) κάθε τμήμα τέτοιου περιεχομένου»,
- Ως «**περαιτέρω χρήση**»: «νοείται η χρήση, [...] για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, εκτός του αρχικού σκοπού στα πλαίσια της δημόσιας αποστολής για τον οποίο παρήχθησαν τα έγγραφα».

Βασικά στοιχεία της ίδιας Οδηγίας:

- Περιορισμός της χρέωσης για την «περαιτέρω χρήση»,
- Ρητά αποκλεισμός ενδεχομένου αθέμιτου ανταγωνισμού αν ο ίδιος ο δημόσιος οργανισμός δραστηριοποιηθεί σχετικά,
- Απαγορεύει τις αποκλειστικές συμφωνίες
- **Διαφάνεια**, μέσω της προ-δημοσίευσης των όρων της διάθεσης των δεδομένων

Η Οδηγία αναθεωρήθηκε τον Ιούνιο του 2013,

Με διετή προθεσμία ενσωμάτωσης. Μεταξύ άλλων:

- Ρητά περιλαμβάνει (ενώ παλαιότερα εξαιρούσε) **και τις βιβλιοθήκες**
- Υποχρεωτική η περαιτέρω χρήση (για κάθε πληροφορία που δεν εμπίπτει στις εξαιρέσεις),
- Προωθεί τη μηχανοργάνωση της διαδικασίας (machine-readable formats για τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα)

**ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ 2003
ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ
Ν.3448/2006 (όπως τροποποιήθηκε)**

Ο ελληνικός νόμος,

καθώς και η ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/οικ.13807/20.6.2006
εγκύκλιος του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας
Διοίκησης και Αποκέντρωσης,

- Εισάγουν στην Ελλάδα τη νέα θέση (και προβληματική) ότι οι πληροφορίες του δημοσίου (α) έχουν οικονομική αξία και (β) πρέπει να δίδονται σε τρίτους προς εκμετάλλευση,
- Ακολουθούν λίγο ως πολύ τις διατάξεις της Οδηγίας,
- Εξαιρούν ρητά τις πληροφορίες «που κατέχουν εκπαιδευτικά, ερευνητικά και πολιτιστικά ιδρύματα, όπως: σχολεία, Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., αρχεία, **βιβλιοθήκες**, μουσεία, θέατρα, ερευνητικά κέντρα κ.λ.π.» εκτός αν υπάρχουν ειδικές διατάξεις.

Η γενικότερη (νομική) προβληματική του τομέα:

A. Το νομικό πλαίσιο των δεδομένων του δημόσιου τομέα είναι, τουλάχιστον, σύνθετο:

(α) Σε ποιον ανήκουν τα δεδομένα;

(β) Ισχύει μήπως ειδικό καθεστώς;

(γ) Υφίστανται δικαιώματα τρίτων;

(δ) Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

B. Οι συμβάσεις «περαιτέρω χρήσης» είναι σε μεγάλο βαθμό νομοθετικά ρυθμισμένες.

Ειδικά για τις βιβλιοθήκες,

Σύμφωνα με την τροποποίηση της PSI Directive:

«3. 2. Για έγγραφα για τα οποία βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών, μουσεία και αρχεία διαθέτουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, εφόσον επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση τέτοιων εγγράφων, τα έγγραφα αυτά να είναι περαιτέρω χρησιμοποιήσιμα για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς».

Ζητήματα προς εξέταση (προκαταρκτικά),

- Διάκριση των δεδομένων των βιβλιοθηκών (υποθετικά, metadata και content) σε δύο κατηγορίες:
  - Σε εκείνα που έχουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,
  - Και σε εκείνα που δεν τους ανήκουν (δικαιώματα τρίτων).
- Μόνο στα πρώτα ισχύει η «περαιτέρω χρήση».
- Γι αυτά οι βιβλιοθήκες θα μπορούν:
  - να χρεώνουν για την περαιτέρω χρήση,
  - να συνάπτουν συμβάσεις εκμετάλλευσης, ακόμα και αποκλειστικές σε περίπτωση μεγάλων έργων ψηφιοποίησης.